

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ NR WKOS.5533.107.2019.AS

Wielki YMEKO
Kuratorium Oświaty w Szczecinie
KANCELARIA
20.11.2019
6244MSZE

Informacje o kontrolowanej placówce:

Nazwa i adres placówki: Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Szczecinie,
ul. Kamienna 22, 71-883 Szczecin
Telefon: 91 453 81 03 e-mail: mow@miasto.szczecin.pl
Imię i nazwisko dyrektora: Jerzy Lasak

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Telefon: 91 4427500 e-mail: kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

lp	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Agnieszka Stroynowska	6 listopada 2019 r.	WKOS.5533.107.2019.AS

Informacje o kontroli:

Termin rozpoczęcia kontroli: 8 listopada 2019 r.
Termin zakończenia kontroli: 8 listopada 2019 r.
Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
WKOS.5533.107.2019.AS
Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły: 47

Kontrola dotycząca: realizacji zaleceń zawartych w protokole kontroli nr 5533.107.2019.AS przeprowadzonej w dniu 26 czerwca 2019 r.

Podczas kontroli:

1. Przeprowadzono rozmowę z p. Jerzym Lasakiem - dyrektorem ośrodka, p. Anną Hryniewicz - Pawłaszek - kierownikiem ds. opiekuńczo-wychowawczych.
2. Analizowano dokumentację:

1

- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
- notatki wychowawców dotyczące opracowania badań socjometrycznych;
- regulamin „Nowa wychowanka w MOW Szczecin”;
- dzienniki pracy wychowawczej.

Ustalenie stanu faktycznego:

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Rzecznika Praw Dziecka pismo ZEW.441.2017.2018.AA z dnia 16 października 2019 r., w którym zwrócił się z prośbą o przesłanie informacji o realizacji zaleceń zawartych w protokole kontroli nr 5533.107.2019.AS.

Zalecenie nr 1:

Celem niwelowania zjawiska bullying'u, co najmniej dwa razy w roku szkolnym badać poziom bezpieczeństwa wychowanków socjogramem lub innymi technikami socjometrycznymi, które pozwalają na wyłonienie gwiazd socjometrycznych, klik i osób odrzuconych; na tej podstawie dokonywać oceny podejmowanych działań wychowawczych i opiekuńczych oraz odnotowywać wnioski do dalszej pracy w grupach wychowawczych zgodnie z § 28 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. poz. 1606).

Odpowiedź nr 1

Od 12 września do 23 września br. w MOW prowadzone były ankiety socjometryczne i wywiad z wychowankami (badaniem objęto wszystkie grupy wychowawcze, tj. 5 grup). Na podstawie analizy danych m.in. ustalono, kto w danej grupie jest osobą „znaczącą”, a kto osobą „odrzuconą”. Dyrektor poinformował o ustaleniach w poszczególnych grupach wychowawczych oraz o zaplanowanych działaniach:

- Grupa I - wyłoniono dwie wychowanki „znaczące” i dwie „odrzucone”. Stwierdzono, że wychowanki „znaczące” przejawiają pozytywne postawy prospołeczne. W związku z tym postanowiono wzmacniać ich empatię poprzez rozmowy indywidualne, warsztaty kompetencji społecznych oraz wolontariat. W przypadku wychowanek „odrzuconych” podjęto działania dotyczące wzmacniania ich pozycji oraz mające na celu odniesienie sukcesu. Wychowanki „odrzucone” uczestniczą w warsztatach, zajęciach z psychologiem, a także zajęciach rozwijających ich zainteresowania i umiejętności.
- Grupa II - wyłoniono jedną wychowankę „znaczącą” i jedną „odrzuconą”. Wychowankę „znaczącą” postanowiono objąć stałym nadzorem osób dorosłych i wykorzystać jej predyspozycje intelektualne oraz organizacyjne do realizacji celów prospołecznych. W przypadku wychowanki „odrzuconej” podjęto działania mające na celu odniesienie przez nią sukcesu. W związku z tym zaangażowano wychowankę w wolontariat (zajęcia z dziećmi w świetlicy środowiskowej), a także udzielono jej wsparcia podczas rozmów indywidualnych oraz objęto zajęciami z elementami socjoterapii (zajęcia mają na celu redukcję napięcia emocjonalnego i wprowadzenie równowagi w strukturze grupy).

- Grupa III - wyłoniono jedną wychowankę „znaczącą” i jedną „odrzuconą”. Wychowanki objęto opieką psychologa, a także przeprowadzono z nimi rozmowy wychowawcze i dyscyplinujące. Ponadto nieletnie zaangażowano w wolontariat (działania w ramach Dnia Chorego i pracy świetlicy środowiskowej), a także objęto szczególnym nadzorem podczas zajęć prowadzonych w grupie wychowawczej (zajęcia plastyczne, zajęcia kulinarne, zajęcia sportowe i rekreacyjne, spacer, turnieje gier stolikowych, prace społecznie użyteczne).
- Grupa IV – obserwacje prowadzone przez wychowawców znalazły potwierdzenie w wynikach badań socjometrycznych. W związku z tym postanowiono kontynuować pracę wychowawczą w oparciu o przyjęte metody. Zwiększono nadzór nad przydziałem zadań dla wychowanek zwracając szczególną uwagę na ich wpływ na inne nieletnie, aby nie dochodziło do sytuacji przemocowych. Ponadto skupiono się na kontynuowaniu cyklu zajęć, które mają na celu uświadomienie wychowankom ich słabych i mocnych stron oraz motywowanie do zmiany postaw i zachowań.
- Grupa V – wyłoniono dwie wychowanki „znaczące” i trzy „odrzucone”. Wychowanki „odrzucone” postanowiono angażować do różnych zadań mających na celu odniesienie przez nie sukcesu (np. higienistka grupowa). Nieletnie otrzymały wsparcie psychologa i psychiatry. Wychowanki „znaczące” objęto stałym nadzorem, aby nie wykorzystywały swojej pozycji w celu budowania struktury drugiego życia.

Zalecenie nr 2:

Pracę resocjalizacyjną opierać w szczególności na wspieraniu wychowanek nowo przyjętych zgodnie z § 19 ust. 3 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. poz. 1606).

Odpowiedź nr 2:

Opracowano w dniu 30 października 2019 r. regulamin „Nowa wychowanka w MOW Szczecin”. Wcześniej stosowano inne rozwiązania wychowawcze, np. „Przyjaciółka” lub „Anioł Stróż”. Z opracowanego ww. regulaminu wynika, że informacje o nowych wychowankach wskazanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie są analizowane wstępnie przez psychologa i pedagoga. Na podstawie wniosków z tych analiz wychowanki są przydzielane do grup wychowawczych. Natomiast zadaniem wychowawcy lub specjalisty przyjmującego nieletnią do MOW jest pozyskanie jak najwięcej informacji o sytuacji nieletniej, w tym zdrowotnej, a następnie przekazanie podopiecznej wychowawcy grupy. Nowoprzybyła wychowanka niezwłocznie jest obejmowana opieką pedagoga, psychologa i pielęgniarki. Informacje o niej są przekazywane wychowawcy grupy i klasy. Wychowawca grupy obejmujący pieczę nowoprzybyłą wychowankę przeprowadza z nią rozmowę wstępną i wycisza emocje. Wyznacza jej pokój mieszkalny i jedną z dziewcząt na przewodniczkę podczas pierwszego miesiąca pobytu. Kontaktuje się również z opiekunem prawnym wychowanki celem pozyskania o niej informacji oraz ustala listę osób, z którymi może się ona kontaktować bez szkody na przebieg procesu resocjalizacji. Wychowawca prowadzi przez dwa tygodnie z nowoprzybyłą wychowanką rozmowy indywidualne.

Przez pierwszy tydzień nieletnia nie jest oceniana, nawet jeśli nie stosuje się do obowiązujących norm i zasad. Przez pierwszy tydzień także nie dyżuruje, ale przygląda się dyżurom koleżanek w asyście przewodniczkki. W okresie adaptacyjnym trwającym miesiąc nieletnia nie może przyjmować w MOW innych gości, niż opiekunowie prawni, ani nie może ubiegać się o przepustkę do domu. Przybycie nowej wychowanki do grupy obliguje wychowawców do przeprowadzenia zajęć integracyjnych i socjoterapeutycznych. Przewodniczką nowej wychowanki może zostać wychowanka, która przebywa w MOW co najmniej cztery miesiące, jest empatyczna, życzliwa, pomocna, asertywna, zna regulamin MOW i przestrzega go. Powierzona funkcja przewodniczkki trwa miesiąc i kończy się podsumowaniem pracy. Nagrodą za dobre wypełnienie zadań przewodniczkki jest możliwość uzyskania jednego dnia przywileju w dowolnym czasie. Natomiast wychowawca klasy przyjmujący nowoprzybyłą wychowankę przedstawia ją całemu zespołowi uczniowskiemu, wyznacza jej miejsce do siedzenia, przydziela pomoce szkolne, informuje o planie lekcji, upoważnia gospodarza klasy do pełnienia funkcji przewodniczkki, a także zapoznaje uczennicę z nauczycielami poszczególnych przedmiotów.

Zalecenie nr 3:

Wychowanki objąć wszystkimi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej wskazanymi w zaleceniach ich orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148).

Odpowiedź nr 3:

W dniu kontroli w MOW przebywało 37 wychowanek. Dyrektor okazał tylko 6 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Wszystkie orzeczenia wydane zostały przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne zlokalizowane poza województwem zachodniopomorskim, w tym 3 orzeczenia wydane zostały na zagrożenie niedostosowaniem społecznym (w orzeczeniach tych nie ma wskazanego jako formy kształcenia specjalnego młodzieżowego ośrodka wychowawczego). Dyrektor poinformował, że ma problem z uzupełnieniem dokumentacji nieletnich o ich orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Jako powód podał trudności we współpracy z dyrektorem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 3 w Szczecinie. Wobec powyższego skontrolowano realizację zaleceń zawartych w 3 orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (czyli tych, które wydane zostały na niedostosowanie społeczne i wskazano w nich jako najkorzystniejszą formę kształcenia specjalnego młodzieżowy ośrodek wychowawczy), co przedstawia poniższe:

- 1) Orzeczenie nr [] wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w [] w dniu [] r. z uwagi na niedostosowanie społeczne. Wychowance zgodnie z zaleceniami ujętymi w tym orzeczeniu dostosowano wymagania edukacyjne do jej indywidualnych potrzeb i możliwości, objęto ją opieką lekarza psychiatrii w Zachodniopomorskim Instytucie Psychoterapii w Szczecinie, a także zorganizowano następujące zajęcia:
 - resocjalizacyjne (np. w ramach pedagogiki cyrku, wolontariatu w Domu Kombatanta w Szczecinie, ekologiczne – Święto Pieczonego Ziemniaka);
 - dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki (1 godzina tygodniowo), dyrektor oświadczył, że z języka polskiego braki są wyrównywane w trakcie bieżącej bieżącej pracy na lekcji (zespół klasowy 5-osobowy);

- terapeutyczne – spotkania z psychologiem (1 raz w miesiącu).
- 2) Orzeczenie nr _____ wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w _____ w dniu _____ z uwagi na niedostosowanie społeczne. Wychowance zgodnie z zaleceniami ujętymi w tym orzeczeniu dostosowano wymagania edukacyjne do jej potrzeb i możliwości oraz zorganizowano następujące zajęcia:
- resocjalizacyjne (prowadzone w ramach pracy w grupach wychowawczych, np. terapia uzależnień);
 - spotkania z pedagogiem i psychologiem (raz w tygodniu).
- Jak oświadczył dyrektor wychowanka dobrze funkcjonuje na przedmiotach ogólnokształcących i nie wymaga już uczęszczania na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. W sprawie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne dyrektor wypowiedział się, że umiejętności te u wychowanki rozwijane są w bieżącej pracy w grupach wychowawczych, co udokumentował tematyką tych zajęć, np. rozwiązywanie konfliktów.
- 3) Orzeczenie nr _____ wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w _____ w dniu _____ z uwagi na niedostosowanie społeczne. Wychowance zgodnie z zaleceniami ujętymi w tym orzeczeniu dostosowano wymagania edukacyjne do jej potrzeb i możliwości, objęto ją opieką lekarza psychiatry w Zachodniopomorskim Instytucie Psychoterapii w Szczecinie oraz zorganizowano następujące zajęcia:
- resocjalizacyjne (prowadzone w ramach pracy w grupach wychowawczych, np. prace w ogrodzie, kultura osobista podczas spożywania posiłków, zajęcia w świetlicy środowiskowej, zajęcia w Domu Kultury Skolwin);
 - w ramach doradztwa zawodowego (prowadzone przez doradcę zawodowego);
 - w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (raz w miesiącu zajęcia z psychologiem).

W związku z tym, że podczas kontroli sprawdzano zalecenia zawarte w protokole kontroli nr WKOS.5533.107.2019.AS przeprowadzonej w dniu 26 czerwca 2019 r. w związku z aktami przemocy rówieśniczej wobec m.in. dyrektor poinformował, że ww. wychowanka

Ujawnione nieprawidłowości:

1. Dyrektor podczas pobytu nieletnich w MOW nie uzupełnia dokumentacji o ich orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (w dniu kontroli w MOW przebywało 37 wychowanek, dyrektor okazał tylko 6 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego; wszystkie orzeczenia wydane zostały przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną zlokalizowaną poza województwem zachodniopomorskim).
2. Do dziennika zajęć wychowawczych nie wpisano zajęć prowadzonych w poszczególnych dniach, w tym zajęć powtarzających się okresowo (tj.: resocjalizacyjnych, profilaktyczno-wychowawczych, terapeutycznych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych i rozwijających zainteresowania), a odnotowano jedynie tematy lub zagadnienia ww. zajęć.

Zalecenia:

1. W okresie pobytu nieletnich w ośrodku uzupełniać ich dokumentację o orzeczenia o potrzebie kształcenia (w tym zakresie współpracować z rodzicami wychowanek

i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 3 w Szczecinie) zgodnie z § 3 ust. 7 rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. Nr 296, poz. 1755).

2. Do dziennika zajęć wychowawczych wpisywać zajęcia prowadzone w placówce w poszczególnych dniach (tj.: zajęcia resocjalizacyjne, profilaktyczno-wychowawcze, terapeutyczne, sportowe, turystyczne i rekreacyjne, kulturalno-oświatowe i rozwijające zainteresowania) zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. poz. 1646 z późn. zm.).

Termin wykonania zaleceń: od dnia otrzymania protokołu

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658) dyrektor szkoły w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali
DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA
WYCHOWAWCZEGO

Szczecin, dnia 19.XI.2019r.

(Miejscowość, data i podpis
dyrektora szkoły)*

STARSZY WIZYTATOR

Agnieszka Stroynowska

Szczecin, dn. 13.11.2019.

(Miejscowość, data i podpis
przeprowadzającego kontrolę)*

Protokół sporządzono dnia **13 listopada 2019 r.** w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli. 19.XI.2019r.

(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

Szczecin, dnia 19.XI. 2019 r.

* Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017, poz. 1658), protokół kontroli zawiera parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu.